

Ignoring scientific and cultural habits of social life, individualism enrichment and spread consumerism in all casts to life under the new law in the new world. Cultural deformation resulted in the loss of traditional values. Cultural environment relies only on the isolation of the information space, more capable of unidirectionally negate the differences between the real world and design puzzle values, which have been being created for thousands of years by our ancestors.

The information environment in the field of contemporary cultural processes, which is nearly the one in the whole system of information communication, saves a factor set of traditional values, ethical moral, cultural and historical ethos. This wasn't prevented even by the processes of globalization with all following negativisms. Spiritual decay of society has led to spiritual and cultural abandoned society. Goodness, love, spirituality become commodities information product of cultural significance. Trying to keep the distinction between ethno-cultural national identity within the country programs of cultural values take priority place. This complex burden they put on their shoulders against global processes that have absorbed social institutions, ideological isolation and don't respond to the vulnerability of unprotected society on these issues. Defective non-equivalent information between central and regional mass media here has played an important role. Generally oriented human values, social orientation, distribution of samples filled with intellectual heritage just got their priorities for regional media. This will be discussed in the following articles.

The initial level of perception and thinking of modern video industry is represented informational products cultural significance, especially the game. Backed up by the business and political platform technologies and engaged political elites tolerate certain information grid failure, along with representative values of the highest quality program "Culture" on Ukrainian television and radio on numerous private information channels, coverage of state and non-state value. Modern lifestyles can deprive us from becoming more common and significant impact of the Internet. Its prerogative of freedom of choice – a tempting interpersonal communication – the fastest time to overcome, transparent rid helpful information manipulation by man. And along with the promotion of "everyday life" in art and culture, the respondent is wise to not be "all", and select high-end product and ask fullness. Finally, there is a viewer, which turns (or switches) channel, and the one who is looking for a program with the individual requirements of your consumer existence. Not "goldfish on a plate" and search options "growing goldfish." Foolish cultural expansion has demoralizing effect on public opinion characteristic of the society with the right choice, actually for the society which is called democratic. Sidedness in these areas threatens with the appearance on the map of the world totalitarian society. Uncritical perception of information product in cultural heritage contributes to aggression, underdevelopment of emotional areas, the desire to be like everyone else, cause aggressive behavior and primitive systems of life.

Keywords: cultural, community, information resource, communication, information space, transformation of society.

УДК 008: 130.1

Гончаров Владислав Вікторович
здобувач

ДО ПРОБЛЕМИ ВЗАЄМОДІЇ ТРАДИЦІЙ ТА ІННОВАЦІЙ У СУЧАСНІЙ КУЛЬТУРІ

У статті виявлено сутність та особливості взаємодії традицій та інновацій у сучасній культурі, зокрема розкрито джерела, механізми і спрямованість їхнього розвитку. Відзначено, що традиції та інновації сьогодні стають визначальними формотворчими чинниками трансформації і формування нової соціокультурної реальності. Наголошено, що традиції забезпечують стійке відтворення культурного досвіду, тоді як інновації – це механізми формування нових культурних моделей різного рівня, які створюють передумови для низки соціокультурних змін. Однак в епоху глобалізації інновації трансформуються в традицію безпрецедентно швидко, а тому не встигають набути якостей традиції, що призводить до неминучого конфлікту між традиціями й інноваціями і стиранню відмінностей між ними.

Ключові слова: традиції, інновації, культура, соціокультурні зміни, трансформація.

Традиції супроводжують людство протягом усієї його історії. Вони є найважливішими елементами онтогенезу і філогенезу суспільства, тому їх роль і функції у суспільстві, а також ставлення до них людини є показниками культурного розвитку, соціальних, політичних та ідеологічних орієнтацій тієї чи іншої спільноти. Багатство культурних епох, які існували раніше та які існують і дотепер, значною мірою зумовлене саме різноманіттям відповідних культурних традицій.

Натомість інновації (на протигагу традиціям) – це насамперед механізми формування нових культурних моделей різного рівня, які, у свою чергу, створюють передумови для низки соціокультурних змін. Провоквані інноваціями зміни в системі існуючих суспільних зв'язків, трансформації в окремих підструктурах суспільства, а також викликаний ними відповідний резонанс у культурі, як і сутність і види їх взаємодії з традиціями на сучасному етапі цивілізаційного розвитку вимагають ґрунтового теоретичного осмислення та відкритості наукових пошуків даної проблематики. Однак, незважаючи на таку тенденцію, проблеми співвідношення традицій та інновацій як цілісного соціокультурного феномена залишаються й досі не з'ясованими в межах, зокрема, гуманітарної науки.

У науковій традиції, зокрема за радянських часів, поняття "традиція" розглядалось як категорія концепції наступності культур. У такому контексті її розглядають С. Арутюнов, І. Барсеґян, О. Спіркін, Б. Бернштейн та ін. [1; 3; 4; 19]. Роль традиції в соціокультурному розвитку досліджували А. Ракітов, Д.

Зільберман [8; 21]. Натомість новації, чи інновації, розглядались переважно як категорія соціально-економічних та юридичних наук. Класифікацію новацій (дещо обмежену) запропонував А. Пригожин [18]. І лише у дослідженні О. Мешкова [16] чи не вперше новації було визначено як комплексний соціокультурний процес.

У зв'язку з соціокультурними трансформаціями останніх років та актуалізацією таких феноменів, як традиція та інновація, спостерігається збільшення кількості праць, в яких робиться спроба осмислити дані категорії в руслі суспільного відтворення і соціокультурної динаміки. Так, у зарубіжних концепціях постіндустріального та інформаційного суспільств інновація пов'язується з науково-технічним прогресом і революцією знань, зокрема інформаційною. Останнє знову ж таки доводить, що інновація у цих підходах не виходить за межі соціально-економічної і виробничої сфери.

Така тенденція відобразилася на тому факті, що у науковій літературі бракує теоретичних досліджень, що вивчають: по-перше, специфіку феноменів традицій та інновації в соціокультурному аспекті; по-друге, взаємозв'язок цих явищ у проекції на культурну сферу. Водночас розгляд традицій та інновацій навіть на поверхневому рівні прояву суспільно-культурних реалій дає змогу констатувати їх визначальну роль у життєдіяльності сучасних суспільств. Взаємодія традицій та інновації є не лише одним з факторів розвитку культури, а й складним соціокультурним феноменом сучасності. Більше того, традиції та інновації сьогодні стають визначальними формотворчими чинниками трансформації формування нової соціокультурної реальності, що, відповідно, актуалізує необхідність їх дослідження. Відтак, метою даної статті є виявлення сутності та особливостей взаємодії традицій та інновацій у сучасній культурі.

На сьогодні у науковій літературі міститься багато визначень і підходів до розуміння традицій та інновацій, зокрема їх прояву в культурі. Джерела, механізми і спрямованість розвитку і взаємодії традицій та інновацій у культурі визначаються соціокультурними контекстами, які їх супроводжують. При цьому традиції та інновації можуть актуалізуватися різними векторами розвитку, включаючи революційні та інволюційні процеси.

Загалом під традицією розуміється спосіб фіксації, підтримки і передачі усталених станів сутностей або набору характерних ознак, які тривалий час існують у певному культурному континуумі. Традиції виражають меморативний (наслідуваний) комплекс у комунікативному просторі культури, який забезпечує стійке відтворення культурного досвіду. З цього приводу професор Самарської державної академії культури і мистецтв В. І. Іонесов відзначає, що "в період глобальних трансформацій зростає соціальна значущість культурних констант, і перш за все, меморативних комплексів і предметно-символічних артефактів", виходячи з того, що "будь-яка зміна потребує сталості, утримується і спрямовується нею. Мінливість без сталості обертається для людини руйнівною і згубною стихією" [11].

Припускаючи, що "традиції" можуть реагувати на процеси змін у суспільстві, а також можуть бути гнучкими і трансформованими, ... не перестаючи бути саме "традиціями" в сенсі "основ культури", В. І. Іонесов виокремлює у функціонуванні традицій численні процесуальні комбінації. В одному випадку, на його думку, традиції забезпечують стійке відтворення культурного досвіду, зберігаючи, меморалізуючи і навіть трансформуючи основні соціальні цінності (консервація), в інших випадках відбувається загальна деградація культурних традицій і втрата ними своєї функціональної обумовленості та повноти розвитку (рудиментація); або традиції перебувають усередині замкнутих сепаратних утворень у стані нерухомості і ув'язнення (іммурація); або в результаті перестановки і трансформації основних традицій культура починає розвиватися у зворотному напрямі (інверсія) [20].

Інновація – це спосіб здійснення структурного зсуву (зміни), який виражає те чи інше відхилення від середніх значень сутностей, що перериває чи перетворює усталений культурний досвід і стереотипи соціальної поведінки. Б.Грушин у культурному процесі виокремлює три типи інновацій: 1) інновації, породжені даним суспільством, відображають його корінні історичні особливості, що їм відповідають; 2) інновації, породжені "іншими" суспільствами, але активно асимільовані, перетворені даним суспільством у якості корінних ознак, які більш чи менш відповідають йому; 3) інновації, породжені "іншими" суспільствами і занесені у дане суспільство шляхом прямого запозичення [7, 72-73]. У культурогенезі інновацій дослідники виокремлюють також два типи трансформації культури – культурна мутація і культурна селекція [15,29-30].

Важливими для усвідомлення взаємозв'язку традицій та інновацій, на нашу думку, є дослідження наукового співробітника Інституту проблем екології і еволюції РАН ім. Северцова доктора біологічних наук В. Геодакяна, зокрема "Еволюція асиметрії, сексуальності і культури. (Що таке культура з точки зору теоретичної біології)" [6] та "Посох сліпого" [5]. Еволюціоністська теорія статей В. Геодакяна, а також дослідження у сфері теорії систем та інформації дають змогу по-іншому поглянути на взаємодію традицій та інновацій. Тому зупинимось на висновках дослідника більш ґрунтовно.

Так, у контексті теорії адаптативно-діахронної еволюції В. Геодакяна [5] традиції та інновації позиціоновані як своєрідні жіночий (правий) і чоловічий (лівий) боки культуробуття, в яких традиції відповідають за відтворення культурних форм, консервацію досвіду (меморалізацію знань) і спадкоємність поколінь, тобто за підтримання і функціонування внутрішньо-культурного середовища соціуму. А от інновації виражають передній експериментальний фланг культурного життя і відповідають за адекватну і своєчасну переробку (освоєння) викликів навколишнього світу, розширення меж культуротвор-

чості, перетворення (уречевлення) природи та здійснення переходу (актуалізацію руху), тобто за збалансування відносин із зовнішнім середовищем. Перероблені інноваціями сутності надходять із зовнішнього середовища у внутрішнє поле культури й осідають у ньому у вигляді традицій. "Інакше кажучи, – відзначає В.Геодакян, – діяхронна еволюція створює між підсистемами дві "дистанції": за хронологічною віссю – ар'єргард-авангард, а за морфоекологічною віссю – віддалене від середовища – "стабільне ядро" та екологічно наближену до середовища "лабільну оболонку" [5, 121].

Ця теза дає певні підстави стверджувати, що культуру творять інновації і трансформації, але відбувається це в інтересах конкретних соціальних традицій, стійкого порядку і непорушних цінностей. Інновації виступають для традицій у ролі інформаційних посередників між культурою і середовищем. Посередників, здатних своєчасно попередити традиції про загрозу. Чим більше у культурі можливостей для запуску інновацій та їх винесення у зовнішнє середовище, тим глибше вони в неї проникають. Відповідно, тим багатшою і складнішою стає сама культура. Відтак інновації для традицій слугують свого роду "посохом сліпого", який попереджає про небезпеки навколишнього середовища. При цьому, як стверджує В. Геодакян, "широкий клас бінарних зв'язаних диференціацій є хребтом прогресивної дивергентної еволюції" [5, 118].

Інновації поширюються у культурі методом "спроб і помилок". Власне культура "запускає" інновації в інтересах захисту традицій і нейтралізації загроз зовнішнього світу. Дослідник зазначає, що для того, щоб локалізувати загрози, їх вигідніше випробувати не на всій системі, а лише на її частині, тобто на інноваціях. Так традиції породжують інновації для самих же традицій: по-перше, інновації роблять традиції помітними і привертають до них особливу увагу; по-друге, (і це є головним) інновації запускаються традиціями для так званої "розвідки боєм". За допомогою інновацій традиції здійснюють перевірку неосвоєної території, оскільки інновації більш чутливі (сприйнятливі) до зовнішнього середовища. В адаптогенезі культури інноваційна підсистема завжди більш оперативна і сприйнятлива, а тому бере на себе функції почасти непередбачуваної і небезпечної зустрічі із зовнішнім середовищем. Відтак, інновації перебувають на межі культури – вони винесені традиціями назустріч зовнішньому середовищу. Саме так інновації надають традиційному ядру культури всі необхідні відомості про зміни, які відбуваються у зовнішньому середовищі. Відповідно, традиції – сліпі і малорухливі, тоді як інновації – зрячі і мобільні. Інакше кажучи (у світлі теорії В.Геодакяна), якщо традиційну підсистему культури можна образно розглядати як рух сліпого, то інновації – це поводитир для традицій у ще неосвоєному відповідною культурою світі, а норма реакції – це довжина посоху: чим він довший, тим безпечніше "сліпому", але, звичайно, тим важче ним користуватися [5,120]. Тому зростання інноваційної активності у сучасному світі не лише забезпечує поступальний розвиток культури, а й призводить до "кризи ускладненості".

Як зрозуміло із зазначеного вище, будь-яка традиція у минулому була інновацією. Але не будь-яка інновація має змогу стати традицією. У сучасну епоху, на відміну від попередніх, інновації трансформуються у традиції безпрецедентно швидко, а тому дедалі частіше навіть не встигають набути їх характерних якостей. Як наслідок, культурні інновації дедалі менше стають традиціями. Культура просто не встигає відтворювати необхідний об'єм духовних цінностей, що в майбутньому забезпечуватимуть стійкість і життєздатність культурної системи. Оскільки саме традиції передусім підтримують у культурі гомеостаз системи її життєзабезпечення, то нестача традицій неминуче призводить до дефіцієнтності всіх структурно-інституціональних підвалин соціуму. Досягаючи своїх критичних величин, сфера сталості у культурній системі, тобто комплекс захисних механізмів культури, піддається руйнації, що відкриває шлях для вторгнення і монополізації інновацій. Ресурси традицій в арсеналі адаптаційних засобів сучасної культури катастрофічно скорочуються, оскільки вони дедалі менше поповнюються переведеними у традиції інноваціями. Звідси неминучим стає конфліктогенний розрив між сферою сталості (традицій), що скорочується у культурі, і сферою мінливості (інновацій), що дедалі збільшується.

Свідченням того, що сучасна культура все більше орієнтується на нове та навіть все сильніше відривається від минулого і традиційного є частота і кількість запитів в інтернет-співтоваристві, пов'язаних із поняттями "старе" і "нове". Так, кількість документів із словом "нове" перевищує у десятки разів кількість запитів із словом "старе". Це підтверджує тезу про дедалі зростаюче розмежування між традиціоналістськими і новаторськими культурними настановами. У цьому, на нашу думку, вбачається не лише стійкий симптом, який свідчить про зміни у культурі, а й ще один виклик для постіндустріальної цивілізації.

Інший аспект інноваційної експансії – фрагментаризація і "капсулізація" культури. Про фрагментаризацію та капсулізацію як процеси у сучасній культурі йдеться у працях багатьох сучасних дослідників, однак у контексті даної статті варто згадати позицію В. І. Іонесова, який стверджує, що "особливість поширення інновацій у сучасній культурі полягає в тому, що нововведення (на відміну від традицій) не встигають набути інтегративної якості структурування елементів системи. Єднальна функція інновацій вкрай слабка і не може забезпечити культурній системі необхідну структурну стійкість. Все стає одноразовим і фрагментарним. Але небезпека для культурної системи може виходити також і з боку традицій, коли вони монополізують все соціальне життя, не залишаючи місця інноваційному втручання. Якщо дисфункцію традицій у культурі нейтралізує інновація, то дисфункцію інновації нейтралізує традиція. Їх позитивна функція в культурі реалізується не нарізно, але спільно – у вигляді збалансованої взаємодії старого (постійного) і нового мінливого" [12]. Якщо ж процес деструктуризації культури продовжуватиметься, це призведе до диференціації, тобто поділу культури на частини, чи "капсули", не прив'язані до культурного цілого.

Ще однією проблемою, викликану інформаційно-техногенним впливом інновацій на культуру, є ускладнення чи, точніше, примноження такої культурної реальності, якій характерні віртуалізація [9; 17] і фрагментація. Світ культури дедалі більше розпадається на частини – оцифровується, елементаризується. Ця ситуація схожа на перехід культури від аналогового звучання і зображення (тобто неперервного, неподільного) до цифрового, крапкового. Оцифровування культури кидає людству безпрецедентний в історії виклик, позаяк з культурного життя зникає та основа, яка тисячоліттями поєднувала елементи культури між собою і уможлиблювала відтворення культури, підтримку її життєздатності від покоління до покоління. Сьогодні можна констатувати, що в сучасному інформаційному суспільстві співіснують ніби дві культури, метафорично позначені як аналогова і цифрова. Дедалі більше виникає перетворювачів аналогових сигналів на цифрові. При цьому цифрова культура в силу свого дискретного (роздільного, перервного) характеру позбавляє людину можливості співпереживати і співчувати, робить її бездушною, байдужою і безвідповідальною в її реакції на суспільно найбільш значущі речі і культурні ініціативи. Так само, як при збільшенні зображення цифрова картинка розпадається на дрібні розрізнені частини, за умови збільшення масштабу соціальних проблем оцифроване суспільство (культура) розпадається, капсулюється і в решті-решт гине. Піддаючись роздрібненню і віртуалізації, культура припиняє реагувати на прямі сигнали і виклики соціального середовища, а відповідно – не встигає пристосовуватися до інноваційної експансії трансформацій.

Таким чином інформатизація і глобалізація породжують так звану копіювальну і скановану культуру, яка деформує і розмиває усталені соціокультурні зв'язки, а також традиційні способи збереження і передачі сформованих століттями соціальних знань і культурного досвіду. Зникає міжкультурний простір – традиції, міфи, меморативи, тобто соціально-інтегруючі механізми взаємопритягнення людей. Структурний розкол зумовлює усвідомлення людської самості, індивідуалізму, недостатності, відчужує людей, розхиляє єднальні механізми соціуму. Це активізує сили естетичного й етичного тяжіння, емоційне включення, а також виражає й прагнення людей подорожувати, зберігати історичну пам'ять, ділитися знаннями, досвідом – усім тим, що сприяє подоланню відчуження і роз'єднаності.

Отже, підсумовуючи вищевикладене, можна зробити такі узагальнення.

Джерела, механізми і спрямованість розвитку і взаємодії традицій та інновацій, актуалізованих різноманітними (включаючи еволюційні й інволюційні процеси) напрямками розвитку, у культурі визначаються соціокультурним контекстом. Традиції, як спосіб фіксації підтримки та передачі усталених станів сутностей або набору характерних ознак, які тривалий час існують у певному культурному континуумі, виражають наслідуваний у комунікативному просторі культури комплекс, стійко забезпечуючи відтворення культурного досвіду. Натомість інновація – це спосіб здійснення структурного зрушення (зміна), який виражає відхилення від середніх значень сутностей, перериває або перетворює усталений культурний досвід і стереотипи соціальної поведінки.

В епоху глобалізації інновації трансформуються в традицію безпрецедентно швидко, а тому дедалі частіше не встигають набути якостей традиції, тобто відтворити необхідний обсяг меморативної інформації. Як наслідок – ресурси традицій в арсеналі адаптивних засобів сучасної культури катастрофічно скорочуються, що призводить до неминучого конфліктогенного розриву між традиціями й інноваціями, а також стирання відмінностей між ними з дедалі зростаючою силою.

Література

1. Арутюнов С. А. Обычаи, ритуал, традиция / С. А. Арутюнов // Сов. этнография. – М., 1981. – №2. – С. 97-99.
2. Ахиезер А. С. Социокультурные механизмы циклов культуры / А. С. Ахиезер // Искусство в ситуации смены циклов. Междисциплинарные аспекты исследования художественной культуры в переходных процессах / отв. ред. Н. А. Хренов. – М.: Наука, 2002. – С. 116-135.
3. Барсебян И. А. О классификации форм культурной традиции / И. А. Барсебян // Сов. этнография. – М., 1981. – №2. – С. 102-104.
4. Бернштейн Б. М. Традиция и социокультурные структуры / Б. М. Бернштейн // Сов. этнография. – М., 1981. – №2. – С. 107-109.
5. Геодакян В. А. "Посох слепого" / В. А. Геодакян // Труды Междунар. Симпозиума "Взаимодействие человека и культуры: теоретико-информационный подход. Информационное мировоззрение и эстетика". – Таганрог, 1998. – С. 70-79.
6. Геодакян В. А. Эволюция асимметрии, сексуальности и культуры. (Что такое культура с точки зрения теоретической биологии?) / В. А. Геодакян // Труды Междунар. Симпозиума "Взаимодействие человека и культуры: теоретико-информационный подход. Информационное мировоззрение и эстетика". – Таганрог, 1998. – С. 116-143.
7. Грушин Б. А. Массовое сознание / Б. А. Грушин. – М.: Изд-во политической литературы, 1987. – 367 с.
8. Зильберманн Д. Традиция как коммуникация: трансляция ценностей, письменность / Д. Зильберманн. – М.: Наука, 1987. – № 4. – С. 76-105.
9. Иванов Д. В. Виртуализация общества / Д. В. Иванов. – СПб.: "Петербургское Востоковедение", 2000. – 96 с.
10. Ионесов В. И. Культура и трансформация: метаморфозы адаптации и развития / В. И. Ионесов // Вопросы культурологии. – 2009. – №8. – С. 4-7.
11. Ионесов В. И. Трансформация артефактов: вещи, которые мы создаём, храним и изменяем / В. И. Ионесов [Электр. ресурс]. – Режим доступа : fst.my1.ru/_fr/0/_doc.doc.

12. Ионесов В. И. Феноменология наследия: императивы традиций и инноваций в меняющейся культуре : тезисы докл. / В. И. Ионесов // Креативность в пространстве традиции и инновации : Третий культурологический конгресс, 27-29 окт. 2010 г. [Электр. ресурс]. – Режим доступа. – <http://culturalnet.ru/main/congress/700>
13. Малиновский Б. Динамика культуры: избранное / Б. Малиновский. – М. : РОССПЭН, 2004. – 258 с.
14. Маркарян Э.С. Теория культуры и современная наука: логико-методологический анализ / Э.С. Маркарян. – М. : Наука, 1983. – 284 с.
15. Массон В.М. Первые цивилизации / В.М. Массон. – Л. : Наука, 1989. – 276 с.
16. Мешков А. А. Основные направления исследования инновации в американской социологии / А. А. Мешков // Социс. – 1996. – № 5. – С. 117-128.
17. Муртазина М. Ш. Виртуальная культура как феномен глобализации: философско-культурологическое осмысление : автореферат дис. кандидата философских наук: 09.00.13 / Муртазина Марина Шамильевна; [Место защиты: Забайкальский государственный университет]. – Чита, 2012. – 21 с.
18. Пригожин И. Философия нестабильности / И. Пригожин // Вопросы философии. – 1991. – № 6. – С.46-57.
19. Спиркин А. Г. Человек, культура, традиции / А. Г. Спиркин // Традиция в истории культуры. – М., 1978. – С. 5-14.
20. Феноменология социальных трансформаций [Электр. ресурс]. – Режим доступа : <http://fst.my1.ru/>
21. Философия. Основные идеи и принципы: Попул. Очерк/ под общ.ред. А. И. Ракитова. – 2-е изд., переработ. и доп. – М. : Политиздат, 1990. – 368 с.

References

1. Arutyunov S. A. Obychai, ritual, traditsiya / S. A. Arutyunov // Sov. etnografiya. – M., 1981. – №2. – S. 97-99.
2. Akhiezer A. S. Sotsiokul'turnye mekhanizmy tsiklov kul'tury / A. S. Akhiezer // Iskustvo v situatsii smeny tsiklov. Mezhdistsiplinarnye aspekty issledovaniya khudozhestvennoy kul'tury v perekhodnykh protsessakh / otv. red. N. A. Khrenov. – M. : Nauka, 2002. – S 116-135.
3. Barsegyan I. A. O klassifikatsii form kul'turnoy traditsii / I. A. Barsegyan // Sov. etnografiya. – M., 1981. – №2. – S. 102-104.
4. Bernshteyn B. M. Traditsiya i sotsiokul'turnye struktury/ B. M. Bernshteyn // Sov. etnografiya. – M., 1981. – №2. – S. 107-109.
5. Geodakyan V. A. "Posokh slepogo" / V.A.Geodakyan // Trudy Mezhdunar. Simpoziuma "Vzaimodeystvie cheloveka i kul'tury: teoretiko-informatsionny podkhod. Informatsionnoe mirovozzrenie i estetika". – Taganrog, 1998. – S. 70-79.
6. Geodakyan V. A. Evolyutsiya asimmetrii, seksual'nosti i kul'tury. (Chto takoe kul'tura s tochki zreniya teoreticheskoy biologii?)/ V. A. Geodakyan// Trudy Mezhdunar. Simpoziuma "Vzaimodeystvie cheloveka i kul'tury: teoretiko-informatsionny podkhod. Informatsionnoe mirovozzrenie i estetika". – Taganrog, 1998. – S. 116–143.
7. Grushin B. A. Massovoe soznanie / B. A. Grushin. – M. : Izd-vo politicheskoy literatury, 1987.- 367 s.
8. Zil'bermann D. Traditsiya kak kommunikatsiya: translyatsiya tsennostey, pis'mennost' / D. Zil'berman. – . – № 4. – S. 76-105.
9. Ivanov D. V. Virtualizatsiya obshchestva / D. V. Ivanov. – SPb. : "Peterburgskoe Vostokovedenie", 2000. – 96 s.
10. Ionesov V. I. Kul'tura i transformatsiya: metamorfozy adaptatsii i razvitiya / V.I. Ionesov // Voprosy kul'turologii. – 2009. – №8. – S. 4-7.
11. Ionesov V. I. Transformatsiya artefaktov: veshchi, kotorye my sozdayem, khranim i izmenyaem / V. I. Ionesov [Elektr. resurs]. – Rezhim dostupa : fst.my1.ru/_fr/0/_doc.doc.
12. Ionesov V. I. Fenomenologiya naslediya: imperativy traditsiy i innovatsiy v menyayushcheyseya kul'ture : tezisy dokl. / V. I. Ionesov // Kreativnost' v prostranstve traditsii i innovatsii : Tretiy kul'turologicheskiy kongress, 27-29 okt. 2010 g. [Elektr. resurs]. – Rezhim dostupa. – <http://culturalnet.ru/main/congress/700>.
13. Malinovskiy B. Dinamika kul'tury: izbrannoe / B. Malinovskiy. – M. : ROSSPEN, 2004. – 258 s.
14. Markaryan E.S. Teoriya kul'tury i sovremennaya nauka: logiko-metodologicheskiy analiz / E.S. Markaryan. – M. : Nauka, 1983. – 284 s.
15. Masson V.M. Pervye tsivilizatsii / V.M. Masson. – L. : Nauka, 1989. – 276 s.
16. Meshkov A. A. Osnovnye napravleniya issledovaniya innovatsii v amerikanskoj sotsiologii / A. A. Meshkov // Sotsis. – 1996. – № 5. – S. 117-128.
17. Murtazina M. Sh. Virtual'naya kul'tura kak fenomen globalizatsii: filosofsko-kul'turologicheskoe osmyslenie : avtoreferat dis. kandidata filosofskikh nauk: 09.00.13 / Murtazina Marina Shamil'evna; [Mesto zashchity: Zabaykal'skiy gosudarstvennyy universitet]. – Chita, 2012. – 21 s.
18. Prigozhin I. Filosofiya nestabil'nosti / I. Prigozhin // Voprosy filosofii. – 1991. – № 6. – S.46-57.
19. Spirkin A. G. Chelovek, kul'tura, traditsii / A. G. Spirkin // Traditsiya v istorii kul'tury. – M., 1978. – S. 5-14.
20. Fenomenologiya sotsial'nykh transformatsiy [Elektr. resurs]. – Rezhim dostupa : <http://fst.my1.ru/>
21. Filosofiya. Osnovnye idei i printsipy: Popul. Ocherk/ pod obshch.red. A. I. Rakitova. – 2-е изд., переработ. и доп. – М. : Политиздат, 1990. – 368 с.

Гончаров В. В.

К проблеме взаимодействия традиции и инноваций в современной культуре

В статье выявлены сущность и особенности взаимодействия традиций и инноваций в современной культуре, в частности раскрыты источники, механизмы и направленность их развития. Отмечено, что традиции и инновации сегодня становятся определяющими формообразующими факторами трансформации и формирования новой социокультурной реальности. Отмечено, что традиции обеспечивают устойчивое воспроизводство культурного опыта, тогда как инновации – это механизмы формирования новых культурных моделей разного уровня, создающие предпосылки для ряда социокультурных изменений. Однако в эпоху глобализации инновации транс-

формуються в традицію беспрецедентно быстро и поэтому не успевают приобрести качества традиции, что приводит к неизбежному конфликту между традициями и инновациями, а также стиранию различий между ними.

Ключевые слова: традиции, инновации, культура, социокультурные изменения, трансформация.

Goncharov V.

By interaction problem tradition and innovation in modern culture

The article revealed the nature and features of the interaction of tradition and innovation in modern culture, in particular reveals the source mechanisms and direction of their development and interaction in contemporary culture.

The author has drawn attention to the fact that in Soviet times, the concept of "tradition" was regarded as a category of the concept of continuity of culture, while innovations or innovation, considered mainly as a category of social, economic and legal sciences.

However, due to the socio-cultural transformations in recent years foreign concepts of post-industrial and information society innovation linked to scientific and technical progress and revolution of knowledge, including information. This, as the author suggests a lack of theoretical studies exploring the specific phenomena of tradition and innovation in the socio-cultural aspects and the relationship of these phenomena in the projection on the cultural sphere. The need for such developments related to the role of tradition and innovation in the life of modern societies.

Furthermore, the author notes that tradition and innovation are today crucial formative factors of transformation and formation of a new social and cultural realities.

Thus, the article stressed that traditions provide sustainable reproduction of cultural experiences, while innovation – a mechanism of formation of new cultural models of different levels, which set the stage for a number of social and cultural change.

The results of studies of modern research on the sources and mechanisms of interaction and mutual influence of tradition and innovation. In particular, noted that traditions can provide a sustainable playback cultural experience, while maintaining and even transforming basic social values, degrade and lose their functional conditioning, in a state of real estate, or develop in the opposite direction.

Instead of innovation as a way to effect change, transforming the established cultural experience, are responsible for adequate and timely processing (development) challenges the world, expanding the boundaries of creativity and culturality the transition (actualization movement), that is, balancing the relationship with the environment. This thesis allows the author to argue that culture create innovation and transformation, and in the interests of specific traditions and immutable values. Therefore, the greater the impact on the culture of innovation commit, the richer and more complex it becomes.

The author has also drawn attention to the information and technogenic impact on the culture of innovation associated with virtualization and its fragmentation. In today's information society coexist like two cultures, metaphorically labeled analog and digital.

Culture is increasingly decomposed into two parts – digitized throwing unprecedented in the history of mankind challenge succumbing virtualization culture does not have time to adapt to innovative expansion transformation distorts and blurs the established social and cultural ties, as well as traditional methods of preservation and transmission of cultural experiences.

It also emphasized that the growth of innovative activity in the modern world not only ensures the ongoing development of culture, but also leads to a "crisis of complexity". In the era of globalization, innovation transformed the tradition unprecedentedly fast and so do not have time to acquire the qualities of tradition, which leads to the inevitable conflict between tradition and innovation and erasing the differences between them with ever increasing force.

Keywords: tradition, innovation, culture, socio-cultural change, transformation.

УДК 659.1:008 (477)

Матвійчук Богдана Сергіївна
здобувач

ІСТОРІЯ СТАНОВЛЕННЯ РЕКЛАМИ: ОПРАЦЮВАННЯ НАУКОВОЇ ЛІТЕРАТУРИ

У статті розглядається існуючий доробок у зарубіжній та вітчизняній науці щодо питання історичних етапів становлення феномена "реклама". Звертається увага на соціально-культурний контекст і виокремлюються фактори впливу – як негативні, так і позитивні. Досліджується роль реклами в певній історичній добі, починаючи з часів Античності, коли зароджувалися перші рекламні повідомлення, і до початку XXI ст. Відтворюється стан і тенденції розвитку реклами як феномена сучасної культури, спираючись на історичні традиції її становлення і розвитку.

Ключові слова: історія реклами, реклама, вектори розвитку реклами, історичні умови, становлення реклами.

У наш час великого значення надається поняттю "реклама". Спеціалісти різних галузей намагаються надати їй власного забарвлення, визначити основні характеристики, певним чином оцінити її вплив на споживачів. На нашу думку, щоб досягнути специфіку даного явища, спочатку варто звернутися до його зародження, виокремити етапи становлення. Мета даної статті полягає у визначенні основних векторів розвитку реклами в контексті заданих історичних умов.